

ID-DIRETTIVA TAL-KUMMISSJONI
tas-16 ta' Mejju 1988
dwar il-kompetizzjoni fis-swieq ta' tagħmir tat-terminals tat-telekomunikazzjoni
 (88/301/KEE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 90(3) tiegħu,

Billi:

- (1) Fl-Istati Membri kollha, it-telekomunikazzjonijiet huma, kollha jew f'parti, monopolju ta' l-Istat ġeneralment mogħti f'forma ta' drittijiet speċjali jew esklussivi lil korp jew korpi responsabbli milli jipprovdu u joperaw l-infrastruttura ta' *network* u servizzi relatati. Dawk id-drittijiet, b'danakollu, hafna drabi jmorru lil hinn mill-provvista ta' servizzi għall-użu tan-*network* u jestendu għat-tagħmir tat-terminals lil utenti għall-konnessjoni man-*network*. L-ahhar deċennji raw żviluppi tekniċi kbar fin-*networks*, u l-pass ta' żvilupp kien mgħaġġel b'mod partikolari fil-qasam ta' tagħmir tat-terminals.
- (2) Uħud mill-Istati Membri, bħala reazzjoni għall-iżviluppi tekniċi u ekonomiċi, irrevedew l-ghotjiet tagħhom ta' drittijiet speċjali jew esklussivi fis-settur tat-telekomunikazzjoni. Iż-żieda kbira f'tipi ta' tagħmir tat-terminals u l-possibbiltà ta' użu multiplu tat-terminals ifisser li l-utenti għandhom ikollhom għażla hielsa bejn diversi tipi ta' tagħmir disponibbli jekk għandhom jibbenefikaw bis-sħiħ mill-avvanzi teknoloġiċi li sehew fis-settur.
- (3) L-Artikolu 30 tat-Trattat jipprojbixxi restrizzjonijiet kwantitattivi fuq oġġetti importati minn Stati Membri oħra u l-miżuri kollha li jkollhom effett ekwivalenti. L-ghotja ta' drittijiet speċjali jew esklussivi għal oġġetti importati jew tas-suq lil organizzazzjoni unika tista', u hafna drabi twasal, għal restrizzjonijiet fuq oġġetti importati minn Stati Membri oħra.
- (4) L-Artikolu 37 tat-Trattat jistipula illi 'l-Istati Membri għandhom jaġġustaw progressivament kull monopolju ta'

l-Istat ta' karattru kummerċjali sabiex jiżguraw illi meta jin-temm l-perjodu transitorju ma tkun teżisti l-ebda diskriminazzjoni rigward il-kondizzjonijiet li tahtom jinkisbu u jiġu negozjati oġġetti bejn ċittadini ta' l-Istati Membri'.

Id-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu għandhom japplikaw għal kull korp li permezz tiegħu Stat Membru, *de jure* jew *de facto*, direttament jew indirettament jissorvelja, jistabbilixxi jew jinfluwenza sostanzjalment oġġetti importati jew esportati bejn l-Istati Membri. Dawn id-disposizzjonijiet għandhom bl-istess mod japplikaw għall-monopolji mogħtija mill-Istat lil oħrajn. Il-Paragrafu 2 ta' l-Artikolu 37 jipprojbixxi l-Istati Membri milli jdahhlu miżuri godda kuntrarji għall-prinċipji stipulati fl-Artikolu 37(1).

- (5) Id-drittijiet speċjali jew esklussivi dwar it-tagħmir tat-terminals li jgawdu l-monopolji tat-telekomunikazzjoni nazzjonali jiġu eżerċitati b'mod illi, fil-prattika, jiżvantaġġjaw tagħmir minn Stati Membri oħra, notevolment billi ma jhallux lill-utenti jagħzlu b'mod hieles dak it-tagħmir li l-ahjar jaqdi l-htigijiet tagħhom skond il-prezz u l-kwalità, irrispettivament mill-origini tiegħu. Għalhekk l-eżerċizzju ta' dawn id-drittijiet mhux kompatibbli ma' l-Artikolu 37 fl-Istati Membri kollha bla hsara għal Spanja u l-Portugall, fejn il-monopolji nazzjonali għandhom jiġu aġġustati progressivament qabel it-tmiem tal-perjodu transitorju provdut fl-Att ta' l-Adeżjoni.
- (6) Il-provista ta' servizzi ta' installazzjoni u manutenzjoni huwa fattur prinċipali fix-xiri jew kiri ta' tagħmir tat-terminals. Iż-żamma ta' drittijiet esklussivi f'dan il-qasam huwa ekwivalenti għaż-żamma ta' drittijiet esklussivi fil-marketing. Dawn id-drittijiet għandhom għalhekk jitnehew sabiex it-tnehhija ta' l-importazzjoni esklussiva u drittijiet tal-marketing ikollha effett prattiku.

- (7) L-Artikolu 59 tat-Trattat jipprovdi illi “restrizzjonijiet fuq il-libertà li jiġu provduti servizzi ġewwa l-Komunità għandhom jitnehhew progressivament matul il-perjodu transitorju rigward iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri li jkunu stabbiliti fi Stat tal-Komunità għajr dak tal-persuna li għaliha jkunu mahsuba daww is-servizzi.” Manutenzjoni ta' *terminals* huwa servizz skond it-tifsira ta' l-Artikolu 60 tat-Trattat. Hekk kif jintemm il-perjodu transitorju, is-servizz in-kwistjoni, li mil-lat kummerċjali huwa haġa wahda mal-*marketing* tat-*terminals*, għandu jiġi provdut liberament u b'mod partikolari meta jiġi provdut minn operatori kwalifikati.
- (8) L-Artikolu 90(1) tat-Trattat jipprovdi li “fil-każ ta' impriżi pubbliċi u impriżi li lilhom l-Istati Membri jagħtu drittijiet speċjali jew esklussivi, l-Istati Membri m'għandhomx jagħmlu liġijiet u lanqas iżommu fis-seħh l-ebda miżura li tmur kontra r-regoli li jinsabu f'dan it-Trattat, b'mod partikolari għal daww ir-regoli provduti fl-Artikolu 7 u fl-Artikoli 85 sa 94.”
- (9) Is-suq fit-tagħmir ta' *terminals* għandu bhala regola jkun ikkontrollat minn sistema li tippermetti d-distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq komuni; din is-sitwazzjoni tkompli tipproduċi ksur tar-regoli tal-kompetizzjoni stipulati bit-Trattat u teffettwa wkoll b'mod negattiv l-iżvilupp tal-kummerċ b'tali mod li dan ikun kuntrarju għall-interessi tal-Komunità. Kompetizzjoni aktar b'saħħha fis-suq tat-tagħmir tat-*terminals* tehtieg l-introduzzjoni ta' speċifikazzjonijiet tekniċi trasparenti u proċeduri li japprovaw it-tipi li jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali msemmija fid-Direttiva tal-Kunsill 86/361/KEE ⁽¹⁾ u jippermettu l-moviment hieles tat-tagħmir tat-*terminals*. Min-naħa tagħha, din it-trasparenza neċessarjament tirrikjedi l-pubblikazzjoni ta' speċifikazzjonijiet tekniċi u proċeduri li japprovaw it-tipi. Sabiex tiżgura li dawn ta' l-aħħar jiġu applikati b'mod trasparenti, oggettiv u mingħajr diskriminazzjoni, l-istipular u l-applikazzjoni ta' dawn ir-regoli għandhom jithallew fidejn korpi indipendenti ta' kompetituri fis-suq in-kwistjoni. Huwa essenzjali li l-ispeċifikazzjonijiet u l-proċeduri li japprovaw it-tipi jiġu pubblikati fl-istess hin u b'mod ordnat. Pubblikazzjoni fl-istess hin tiżgura wkoll li tigi evitata mġieba kuntrarja għat-Trattat. Din il-pubblikazzjoni fl-istess hin u ordnata tista' tinkiseb biss permezz ta' strument legali li jkun obligatorju fl-Istati Membri kollha. L-aktar strument xieraq għal dan il-għan huwa d-direttiva.
- (10) It-Trattat jafda fidejn il-Kummissjoni hidmiet ċari hafna u jagħtiha setgħat speċifiċi rigward l-osservanza kontinwa tar-relazzjonijiet fost l-Istati Membri u l-impriżi u l-inkarigi pubbliċi tagħhom li lilhom ikunu delegawhom drittijiet speċjali jew esklussivi, b'mod partikolari rigward l-eliminazzjoni ta' restrizzjonijiet u miżuri kwantitattivi li jkollhom effett ekwivalenti, diskriminazzjoni fost iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri, u kompetizzjoni. L-uniku strument, għalhekk, li bih il-Kummissjoni tista' twettaq il-hidmiet u s-setgħat assenjati lilha b'mod effiċjenti, huwa Direttiva bażata fuq l-Artikolu 90(3).
- (11) Korpi jew intrapriżi tat-telekomunikazzjonijiet huma impriżi skond it-tifsira ta' l-Artikolu 90(1) għar-raġuni li jwettqu attività kummerċjali organizzata li tinvolvi l-produzzjoni ta' oġġetti jew servizzi. Dawn huma jew inkarigi pubbliċi jew impriżi privati li l-Istati Membri jkunu tawhom drittijiet speċjali jew esklussivi għall-importazzjoni, *marketing*, kollegament, kummissjunar ta' tagħmir tat-*terminals* tat-telekomunikazzjoni u/jew manutenzjoni ta' dan it-tagħmir. L-ghotja u ż-żamma ta' drittijiet speċjali u esklussivi għal tagħmir tat-*terminals* jikkostitwixxu miżuri skond it-tifsira ta' dan l-Artikolu. Il-kondizzjonijiet għall-applikazzjoni ta' l-eċċezzjoni ta' l-Artikolu 90(2) m'humiex jiġu mwettqa. Anke jekk il-provvista ta' *network* tat-telekomunikazzjoni għall-użu mill-pubbliku ġenerali huwa servizz ta' interess ekonomiku ġenerali mogħti mill-Istat lill-korpi tat-telekomunikazzjoni, it-tnehhija tad-drittijiet speċjali jew esklussivi tagħhom li jimportaw u jinnegozjaw tagħmir tat-*terminals* ma jimpedix, *de jure* jew *de facto*, it-twettiq ta' dak is-servizz. Aktar u aktar peress illi l-Istati Membri għandhom dritt li jissottomettu t-tagħmir tat-*terminals* għal proċeduri li japprovaw it-tipi sabiex jiżguraw li dawn ikunu konformi mar-rekwiżiti essenzjali.
- (12) L-Artikolu 86 tat-Trattat jipprojbixxi bhala inkompatibbli mas-suq komuni kull imġiba minn impriża wahda jew aktar li tinvolvi abbuż ta' pożizzjoni dominanti ġewwa s-suq komuni jew parti sostanzjali minnu.
- (13) Il-korpi għat-telekomunikazzjoni jirritjenu monopolju tan-*network* nazzjonali tat-telekomunikazzjoni individwalment jew f'daqqa. In-*networks* nazzjonali huma swieq. Għalhekk, il-korpi kull wiehied individwalment jew f'daqqa għandhom pożizzjoni dominanti f'parti sostanzjali tas-suq in kwistjoni skond it-tifsira ta' l-Artikolu 86.
- L-effett tad-drittijiet speċjali jew esklussivi mogħtija lil korpi bħal dawn mill-Istat sabiex jimporta u jinnegozja tagħmir tat-*terminals* huwa li:
- jġieghel lill-utenti jikru dan it-tagħmir, meta hafna drabi jkun irhas għalihom, ta' l-anqas f'tul ta' żmien, li jixtru dan it-tagħmir. Dan effettivament jagħmel il-kuntratti għall-użu ta' *networks* soġġetti għall-aċċettazzjoni mill-utent ta' servizzi addizzjonali li m'għandhom l-ebda konnessjoni mas-sugġett tal-kuntratti,

(1) ĠU L 217, tal-5.8.1986, pġ. 21.

- jillimita l-hruġ u jostakola progress tekniku ladarba l-firxa ta' tagħmir offrut mill-korpi tat-telekomunikazzjoni huwa neċessarjament limitat u ma jkunx l-aqwa wiehed disponibbli li jissodisfa l-htigijiet ta' numru sinifikanti ta' utenti.

Din l-imġiba hija projbita espressament bl-Artikolu 86(d) u (b), u huwa possibbli li taffettwa l-kummerċ b'mod sinifikanti bejn l-Istati Membri.

F'kull każ, drittijiet speċjali jew esklussivi bħal dawn rigward il-kummerċ tat-tagħmir tat-*terminals* iġibu sitwazzjoni li hija kuntrarja għall-iskop ta' l-Artikolu 3(f) tat-Trattat, li jipprovdi għall-istituzzjoni ta' sistema li ma tippermettix id-distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq komuni, u tehtieg bilfors li ma tiġix eliminata l-kompetizzjoni. L-Istati Membri għandhom l-obbligu skond l-Artikolu 5 tat-Trattat li jastjenu minn kull miżura li tista' tipperikola l-kisba tal-iskopijiet tat-Trattat, inkluż l-Artikolu 3(f).

Id-drittijiet esklussivi sabiex jimportaw u jinnegozjaw tagħmir tat-*terminals* għandhom għalhekk jitqiesu bħala inkompatibbli ma' l-Artikolu 86 flimkien ma' l-Artikolu 3, u l-ghotja jew iż-żamma ta' dawn id-drittijiet minn Stat Membru hija projbita taht l-Artikolu 90(1).

- (14) Sabiex l-utenti jkollhom aċċess għat-tagħmir tat-*terminals* ta' l-għażla tagħhom, huwa mehtieg li jkunu magħrufa u magħmula b'mod trasparenti l-karatteristiċi tat-*termination points* tan-*network* li magħhom ikunu ser jiġu mqabba t-tagħmir tat-*terminals*. L-Istati Membri għandhom għalhekk jiżguraw li l-karatteristiċi jiġu pubblikati u li l-utenti jkollhom aċċess għat-*termination points*.
- (15) Biex ikunu jistgħu jinnegozjaw il-prodotti tagħhom, il-fabbrikanti ta' tagħmir tat-*terminals* għandhom ikunu jafu liema speċifikazzjonijiet tekniċi jridu jissodisfaw. L-Istati Membri għandhom għalhekk jifformalizzaw u jippubblikaw l-ispeċifikazzjonijiet u r-regoli li japprovaw it-tipi, u għandhom jgħarrfuhom lill-Kummissjoni f'forma ta' abbozz, skond id-Direttiva tal-Kunsill 83/189/KEE ⁽¹⁾. L-ispeċifikazzjonijiet jistgħu jiġu estiżi għall-prodotti importati biss minn Stati Membri ohra safejn ikunu mehtiega li jiżguraw konformità mar-rekwiżiti essenzjali speċifikati fl-Artikolu 2 (17) tad-Direttiva 86/361/KEE li jistgħu jkunu mehtiega legittimament skond il-liġi tal-Komunità. L-Istati Membri għandhom, f'kull każ, iħarsu l-Artikoli 30 u 36 tat-Trattat, li jirrikjedu illi Stat Membru li qiegħed jimporta għandu jippermetti tagħmir tat-*terminals* manifatturat legalment u negozjat fi Stat Membru iehor li jiġi importat fit-territorju tiegħu, u għandu jissoġġettahom biss għal approvazzjoni ta' tipi bħal din u possibbilment jirrifjuta approvazzjoni għal raġunijiet li għandhom x'jaqsmu ma' konformità mar-rekwiżiti essenzjali msemmija qabel.

- (16) Il-pubblikazzjoni immedjata ta' dawn l-ispeċifikazzjonijiet u proċeduri ma tistax tiġi konsiderata minhabba l-kompleksità tagħhom. Mill-banda l-ohra, kompetizzjoni effettiva mhix possibbli mingħajr din il-pubblikazzjoni, ladarba l-kompetituri prospettivi tal-korpi jew intrapriżi bi drittijiet speċjali jew esklussivi m'humiex konxji ta' l-ispeċifikazzjonijiet preċiżi li magħhom għandu jkun konformi t-tagħmir tat-*terminals* tagħhom u mat-termini tal-proċeduri ta' l-approvazzjoni tat-tipi u għalhekk tal-prezz u kemm idumu. Għandu għalhekk jiġi stipulat terminu perentorju għall-pubblikazzjoni ta' l-ispeċifikazzjonijiet u l-proċeduri ta' l-approvazzjoni tat-tipi. Perjodu ta' sentejn u nofs jippermetti wkoll lill-korpi tat-telekomunikazzjoni bi drittijiet speċjali jew esklussivi sabiex jaġġustaw għall-kondizzjonijiet godda tas-suq u jippermettu operatori ekonomiċi, speċjalment intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, sabiex jadattaw għall-ambjent kompetittiv ġdid.

- (17) Is-sorveljanza kontinwa ta' speċifikazzjonijiet u regoli għall-approvazzjoni tat-tipi ma tistax tithalla f'idejn kompetitur fis-suq tat-tagħmir tat-*terminals* minhabba konflitt ovvju ta' interessi. L-Istati Membri għandhom għalhekk jiżguraw illi r-responsabbiltà sabiex jistipulaw speċifikazzjonijiet u regoli għall-approvazzjoni tat-tipi tingħata lill-korp indipendenti ta' l-operatur tan-*network* u ta' kull kompetitur iehor fis-suq tat-*terminals*.

- (18) Id-detenturi ta' drittijiet speċjali jew esklussivi fit-tagħmir tat-*terminals* in-kwistjoni kellhom is-setgha li jimponu fuq il-klijenti tagħhom kuntratti għal perjodi twal ta' żmien illi ma jhallux l-introduzzjoni ta' kompetizzjoni hielsa milli jkollha effett prattiku f'perjodu raġonevoli. L-utenti għalhekk għandhom jingħataw id-dritt li jiksibu revizzjoni tat-tul ta' żmien tal-kuntratti tagħhom,

ADOTTAT DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Għall-iskopijiet ta' din id-Direttiva:

- “tagħmir tat-*terminals*” ifisser tagħmir direttament jew indirettament konness mat-tmiem ta' *network* tat-telekomunikazzjoni pubblika sabiex jibgħat, jipproċessa jew jirċievi informazzjoni. Konnessjoni hija indiretta jekk jitqiegħed tagħmir bejn it-*terminal* u t-tmiem tan-*network*. F'kull każ, (direttament jew indirettament), il-konnessjoni tista' ssir bil-wajer, fibra ottika jew b'mod elettromanjetiku.

Tagħmir tat-*terminals* ifisser ukoll stazzjonijiet tas-satellita li jirċievu biss mhux imqabba mill-ġdid man-*network* pubbliku ta' Stat Membru,

- “impriża” tfisser korp pubbliku jew privat, li jiġi mogħti minn Stat Membru drittijiet speċjali jew esklussivi għall-implimentazzjoni, negozjar, kollegament, kummissjonar ta' tagħmir tat-*terminals* tat-telekomunikazzjoni u/jew manutenzjoni ta' dan it-tagħmir.

⁽¹⁾ ĠU L 109, tat-28.3.1983, pġ. 8.

Artikolu 2

L-Istati Membri li jkunu taw lill-imprizi drittijiet speċjali jew esklussivi skond it-tifsira ta' l-Artikolu 1 għandhom jiżguraw li daww id-drittijiet ikunu iritirati.

Huma għandhom, mhux aktar tard minn tliet xhur wara n-notifika ta' din id-Direttiva, jgħarrfu lill-Kummissjoni bil-miżuri mehuda jew abbozzi ta' leġislazzjoni introdotti għal dak il-għan.

Artikolu 3

L-Istati Membri għandhom jiżguraw illi l-operaturi ekonomiċi jkollhom id-dritt li jimportaw, jinneqgħaw, jikkonnettjaw, jikkummissjonaw u jagħmlu manutenzjoni fuq tagħmir tat-terminals.

Minkejja dan, l-Istati Membri jistgħu:

- fl-assenza ta' speċifikazzjonijiet tekniċi, jirrifjutaw li jhallu tagħmir tat-terminals milli jiġi mqabba u kummissjonat fejn dan it-tagħmir ma jkunx, skond l-opinjoni raġunata tal-korp imsemmi fl-Artikolu 6, jissodisfa r-rekwiżiti essenzjali stipulati fl-Artikolu 2 (17) tad-Direttiva 86/361/KEE,
- jirrikjedu operaturi ekonomiċi li jkollhom fil-pussess tagħhom il-kwalifiki tekniċi meħtieġa sabiex jikkonnettjaw, jikkummissjonaw u jagħmlu manutenzjoni fuq tagħmir tat-terminals fuq bażi ta' kriterji oġġettivi, mhux diskriminatorji u disponibbli għall-pubbliku.

Artikolu 4

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-utenti jkollhom aċċess għal punti godda ta' networks pubbliċi u li l-karatteristiċi fiżiċi ta' dawn il-punti jiġu pubblikati mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 1988.

Aċċess għal punti ta' tmiem ta' networks pubbliċi eżistenti fil-31 ta' Diċembru 1988 għandu jingħata f'perjodu ta' żmien raġonevoli lil kull utent li jagħmel talba għalih.

Artikolu 5

1. L-Istati Membri għandhom, mhux aktar tard mid-data msemmija fl-Artikolu 2, jibagħtu lill-Kummissjoni elenku ta' l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi kollha u l-proċeduri għall-approvazzjoni tat-tipi li jintużaw għal tagħmir tat-terminals, u għandhom jipprovdu r-referenzi tal-pubblikazzjoni.

Fejn ma jkunux għadhom ġew pubblikati fi Stat Membru, dan ta' l-aħħar għandu jiżgura li jiġu pubblikati mhux aktar tard mid-dati msemmija fl-Artikolu 8.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw illi l-ispeċifikazzjonijiet l-oħra u l-proċeduri għall-approvazzjoni tat-tipi għal tagħmir tat-terminals jiġu formalizzati u pubblikati. L-Istati Membri għandhom jibagħtu l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-proċeduri għall-approvazzjoni tat-tipi f'forma ta' abbozz lill-Kummissjoni skond id-Direttiva 83/189/KEE u skond il-kalendarju stipulat fl-Artikolu 8.

Artikolu 6

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, sa mill-1 ta' Lulju 1989, ir-responsabbiltà għall-istipular ta' l-ispeċifikazzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5, għas-sorveljanza kontinwa ta'

l-applikazzjoni tagħhom u għall-ġotja ta' approvazzjoni tat-tipi tiġi delegata lill-korp li jkun indipendenti mill-imprizi pubbliċi jew privati li joffri oġġetti u/jew servizzi fis-settur tat-telekomunikazzjoni.

Artikolu 7

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiżguraw li l-imprizi skond it-tifsira ta' l-Artikolu 1 jagħtu l-possibbiltà lill-klijenti tagħhom li jtemmu, b'avviż ta' mhux aktar minn sena, kuntratti ta' kiri jew manutenzjoni li għandhom x'jaqsmu ma' tagħmir tat-terminals bla hsara għal drittijiet esklussivi jew speċjali fiż-żmien tal-konkluzjoni tal-kuntratti.

Għal tagħmir tat-terminals li jeħtieġ approvazzjoni ta-tipi, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li din il-possibbiltà tat-tmiem tiġi offruta mill-imprizi in kwistjoni mhux aktar tard mid-dati provduti fl-Artikolu 8. Għal tagħmir tat-terminals li ma jkunx jeħtieġ approvazzjoni tat-tipi, l-Istati Membri għandhom jintroduċu din il-possibbiltà mhux aktar tard mid-data provduta fl-Artikolu 2.

Artikolu 8

L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni bl-abbozz ta' speċifikazzjonijiet tekniċi u proċeduri ta' approvazzjoni tat-tipi msemmija fl-Artikolu 5(2);

- mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 1988 rigward it-tagħmir fil-kategorija A fl-elenku fl-Anness I,
- mhux aktar tard mit-30 ta' Settembru 1989 rigward it-tagħmir f'kategorija B ta' l-elenku fl-Anness I,
- mhux aktar tard mit-30 ta' Ġunju 1990 rigward it-tagħmir tat-terminals l-iehor f'kategorija Ċ fl-elenku fl-Anness I.

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh dawn l-ispeċifikazzjonijiet u proċeduri ta' approvazzjoni tat-tipi wara li tiskadi l-proċedura provduta fid-Direttiva 83/189/KEE.

Artikolu 9

Fl-aħħar ta' kull sena l-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni rapport li jippermettilha s-sorveljanza kontinwa tal-harsien mad-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 2, 3, 4, 6 u 7.

Sinopsi tar-rapport huwa meħmuż bhala l-Anness II.

Artikolu 10

Id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' l-istrumenti tal-adeżjoni ta' Spanja u l-Portugall, u b'mod partikolari l-Artikoli 48 u 208 ta' l-Att tal-Adeżjoni.

Artikolu 11

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmulha fi Brussel, fis-16 ta' Mejju 1988.

Għall-Kummissjoni

Peter SUTHERLAND

Membru tal-Kummissjoni

ANNEX I

Elenku tat-tagħmir tat-terminals imsemmi fl-Artikolu 8

	Kategorija
Sett addizzjonali tat-telefon; <i>exchanges</i> privati ta' ferġat awtomatiċi (PABXs):	A
<i>Modems</i> :	A
Terminals tat- <i>telex</i> :	B
<i>Terminals</i> ta' trasmissjoni ta' <i>data</i> :	B
Telefons ċellulari:	B
Stazzjonijiet tas-satellita li jirċievu biss mhux imqabba mill-ġdid ma' <i>network</i> pubbliku ta' Stat Membru:	B
L-ewwel sett tat-telefon:	Ċ
Tagħmir iehor tat-terminals:	Ċ

ANNEX II

Sinopsi tar-rapport ipprovdut fl-L-Artikolu 9**Implimentazzjoni ta' l-L-Artikolu 2**

1. Tagħmir tat-*terminals* li għalih qiegħda tiġi jew giet modifikata l-leġislazzjoni.
Skond il-kategorija tat-tagħmir tat-*terminals*:
 - data ta' adożżjoni tal-miżura jew,
 - data ta' l-introduzzjoni ta' l-abbozz jew,
 - data tad-dhul fis-seħh tal-miżura.
2. Tagħmir tat-*terminals* li għadu regolat minn drittijiet speċjali jew esklussivi:
 - tip ta' tagħmir tat-*terminals* u drittijiet relatati.

Implimentazzjoni ta' l-L-Artikolu 3

- tagħmir tat-*terminals*, li l-kollegament u/jew l-ikkummissjonar tiegħu kien ristrett,
- kwalifiki tekniċi meħtieġa, waqt li tingħata referenza tal-pubblikazzjoni tagħhom.

Implimentazzjoni ta' l-L-Artikolu 4

- referenzi ta' publikazzjonijiet li fihom jiġu speċifikati l-karatteristiċi fiżiċi,
- għadd ta' punti ta' tmiem ta' *networks* eżistenti,
- għadd ta' punti ta' tmiem ta' *networks* preżentement aċċessibbli.

L-implimentazzjoni ta' l-L-Artikolu 6

- korp jew korpi indipendenti mahtura.

L-implimentazzjoni ta' l-L-Artikolu 7

- miżuri mdahhla fis-seħh, u
 - għadd ta' kuntratti mitmuma.
-